

Oudere, laat u niet zomaar naar de fiscale slachtbank leiden

Ambtenaren van het ministerie van Financiën hebben een voorstel uitgewerkt waardoor ouderen straks meer belasting zouden gaan betalen dan werkenden. De voormalige belastinginspecteur Wilma Berkhout uit Helmond laat in een rekenvoorbeeld zien hoe nadelig dit voorstel kan uitpakken.

Op dinsdag 22 juli werd op deze plek een artikel van mij door deze krant gepubliceerd, waarin ik zeg dat het onzin is dat de AOW op de schop zou moeten vanwege 'vergrijzing'. Vandaag ga ik in deel 2 in op de financiële gevolgen voor het voorstel. Als recente voorstellen van het ministerie van Financiën doorgaan, dat is dat slecht nieuws voor voor ouderen. Bij de zogenaamde fiscalisering van de AOW-premie worden de kosten van de Algemene Ouderdomswet niet langer volledig gedekt door de AOW-premies, maar voor een steeds groter deel uit de algemene middelen, oftewel belastinggeld.

5000 euro verschil

Als die fiscalisering in één klap komt heeft dat enorme consequenties voor de netto inkomens van iedereen die iets meer heeft dan alleen een AOW-uitkering.

Gepensioneerden zouden bij een gelijk bruto-inkomen straks aanzienlijk méér belasting gaan betalen dan werkenden. In sommige gevallen loopt dit verschil op tot ruim 5000 euro netto per jaar.

Het voorstel houdt in dat ook gepensioneerden voortaan 17,9 procent AOW-premie gaan betalen over het inkomen in de eerste belastingschijf (tot 38.411 euro). Op het oog lijkt dit een gelijke behandeling: gelijke monniken, gelijke kappen. Maar wie verder kijkt, ziet dat gepensioneerden benadeeld worden.

Zij ontvangen namelijk aanzienlijk minder fiscale voordelen dan werkenden. De arbeidskorting, die voor werkenden kan oplopen tot duizenden euro's per jaar, geldt niet voor gepensioneerden. De algemene hef-

GASTSCHRIJVER

Wilma Berkhout woont in Helmond en is voormalig belastinginspecteur en voorzitter van de Ledenraad van de Nederlandse Bond voor Pensioenbelangen.

fingskorting ontvangen zij slechts voor de helft. In plaats van de arbeidskorting krijgen zij een relatief lage ouderenkorting.

Daarbovenop komt de inkomensafhankelijke bijdrage voor de Zorgverzekeringswet (Zvw) van 5,26 procent, die gepensioneerden zelf moeten afdragen. Werkenden betalen deze premie niet rechtstreeks; die wordt door de werkgever voldaan. Hierdoor betalen gepensioneerden met een modaal of iets hoger inkomen straks veel meer belasting én premie, terwijl ze minder fiscale voordelen krijgen.

608 euro minder

Zie hiervoor online op ed.nl/opinie de illustratie van een inkomen van ongeveer 43.000 euro, waarbij je ziet dat de gepensioneerde bij verdere fiscalisering maar liefst 7296 euro (is 608 euro in de maand) minder overhoudt dan de werkende. Dit is niet meer uit te leggen.

Wat dit voorstel bijzonder schrijnend maakt, is dat de levensonderhoudskosten voor iedereen gelijk zijn: boodschappen, huur, energie.

Toch dreigt voor ouderen een dubbele fiscale last. En zij hebben vaak geen enkele mogelijkheid meer om hun inkomen aan te vullen, behalve door in te teren op spaargeld of pensioen. Daar komt een moreel punt bij: veel ouderen hebben decennialang AOW-premie betaald. Die solidariteit werkte – generatie op generatie droeg de zorg voor elkaar. Maar nu lijkt de overheid te zeggen: u mag opnieuw betalen voor een voorziening waar u eindelijk zelf gebruik van maakt.

Betaald werk

Veel ouderen blijven actief in de samenleving – als vrijwilliger, mantelzorger, oppas voor de kleinkinderen, of zelfs in deeltijd betaald werk. Zij leveren een onmisbare bijdrage, vaak zonder financiële vergoeding. Toch erkent het belastingstelsel uitsluitend betaald werk. Zorg, gemeenschapdienst en levenservaring lijken in dit systeem niets waard.

Natuurlijk staan we voor grote uitdagingen: de druk op de overheidsfinanciën met bijvoorbeeld defensie. Dinsdag liet ik in mijn opiniestuk

▲ De samenleving verdient een stelsel dat recht doet aan alle generaties, aldus Wilma Berkhout. BEELD GETTY IMAGES

zien dat op de vergrijzing voor wat betreft de AOW al geanticipeerd is: de AOW-leeftijd en pensioenleeftijd zijn de afgelopen jaren fors verhoogd, hetgeen bij de opheffing van het Spaarfonds AOW van 50 miljard is afgesproken.

Geen oplossing

Een extra, structurele belastingverzwaring voor gepensioneerden – zonder compensatie en mét structureel minder belastingvoordelen – is geen oplossing, maar een eenzijdige lastenverschuiving naar een groep die zich vaak moeilijk kan verweren. Is dit nog solidariteit, of spreken we van sluipende leeftijdsdiscriminatie, verpakt als fiscaal beleid?

De overheid heeft de plicht om belastingmaatregelen niet alleen uitvoerbaar en financieel houdbaar te maken, maar ook maatschappelijk uitlegbaar en rechtvaardig. In dit geval dreigt het tegenovergestelde. De samenleving verdient een belastingstelsel dat alle generaties recht doet. Dit voorstel mist die balans en tast het draagvlak aan. Daarom is het nu echt tijd voor een open en eerlijk debat over de grenzen van fiscale rechtvaardigheid.

En met de verkiezingen in oktober van dit jaar in aantocht, roep ik ouderen op om extra scherp te letten op de standpunten van politieke partijen.

Laat u niet zonder weerwoord naar de fiscale slachtbank leiden.

Dit voorstel mist balans en tast het draagvlak aan